GAZETA KRAKOWSKA

Nro 66.

Z KRAKOWA DNIA 19 SIERPNIA 1818 Roku WE SZRODĘ

Z Warszawy d. 11 Sierpnia.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xięcia Konstantego.

Dnia 8 Sierpnia 1818.

Za Naywyższym Rozkazem

Stosownie do decyzyiów Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci i Krola

Otrzymuie pozwolenie noszenia Orderu Dannebrogskiego 4tey Klassy.

W jeździe: Szef Sztabu Dywizyi ułanów, Major Strowski.

Wraca do pułku.

W piechocie: Adjutant polowy przy Jenerale Dywizyi Izydorze Krasińskim, Kapitan Szukiewicz, do pułku 2go strzelców pieszych.

Przeznaczony zostaie

Z pułku 8go liniowego, Porucznik Jabłoński, do pełnienia obowiązków Adjutanta polowego przy Jenerale Dywizyi Izydorze Krasińskim

Przeniesiony zostaie

Z pułku 1go liniiowego, Major Kempski, do pułku 2go strzelców pieszych.

Oddalony zostaie ze służby za nieprzyzwoite sprawowanie się i dla nałogu piaństwa i gry

W woysku: Adjutant placu twierdzy Zamościa, podporucznik Kozłowski.

Przechodzi na Reformę

W piechocie: Z pułku 2go strzelców pieszych, podpułkownik Fontana, nie przestaiąc należeć do tego pułku.

Wykreślony zostaie z Kontrol

W korpusie Inwalidów i Weteranów Major Inwalidów Łojewski, zmarły w dniu 31 Lipca r. b.

Z Opatowa d. 24 Lipca.

Na dniu wczorayszym odprawione zostało nabożeństwo żałobne z powodu zgonu ś. p. Jana Henryka Dąbrowskiego, Jenerała jazdy, Senatora Woiewody, Kawalera wielu orderów. Licznie z Obwodu obywatele, woyskowi, i wszystkie Władze na ten smutny obrządek zgromadzili się. Katafalek był przybrany wspaniale z przezroczami i napisami stosownemi do okoliczności, przez W. Białobrzeskiego Kapitana do spisu. Po stosownem kazaniu przez W. JX. Dudkomskiego Kanonika, W. Białobrzeski iako współkollega broni oddał

sprawiedliwość woyskowym czynom zmarłego. W czasie konduktu JW. Konarski Sędzia Pokoiu w Powiecie Opatowskim, iako Obywatel, uwielbił piękną i dobitną mową cnoty Bohatyra i Obywatela. Po nabożeństwie JW. Sędzia Konarski iako urzęduiący w Powiecie, zaprosił wszystkich na obiad.

Z Petersburga d. 14 Lipca d. k.

Oddawna w stronach tuteyszych nie doświadczano tak pięknego lata iak iest teraźnieysze. Od pierwszych dni Czerwca, zwyczayney epoki, kiedy się tu prawdziwa poczyna wiosna, aż do dnia dzisieyszego, ani razu nie doświadczyliśmy wiatrów północnych, iakie tu wśród naygorętszych dni letnich nagle częstokroć sprawuią nieznośnieyszą nad samą zimę porę. Trzeba mieszkać w Petersburgu, aby czuć należycie tę przyiemność, iakiey się doświadcza po przepędzeniu, iż tak rzec można kilkemiesięczney nocy, oddychaiąc nakoniec powietrzem właściwem strefie Włoskiey. Krótkie tu iest wprawdzie lato; lecz za to natura żywsza w czynnościach swoich wynagradza mieszkańców za ten niedostatek. W innych stronach gdzie kilku potrzebuie miesięcy do doprowadzenia płodów swoich do należytey doyrzałości, tu w przeciągu kilku tygodni dokonywa tego. Miesiąc ledwie upłynął iak niwy tuteysze okryły się słabo zieleniącemi dźbłami zboża, a dziś iuż buyne kłosy oczekuią tylko ręki żniwiarza. Rozmaite iagody i owoce iuż od kilkunastu dni obficie się przedaią. Jarzyny i wszelkiego rodzaiu, ogrodowiny podobnież oddawna iuż są sprzedawane. Ciepło dochodzi tu częstokroć 23 i więcey stopni i w tym roku nie doświadczamy nagłych iego odmian, chyba cichy i spokoyny deszcz zmienia czasami temperaturę.

Przez Ukaz naywyższy pod dniem 22 Czerwca, obiawiony Rządzącemu Senatowi przez Ministra woyskowego: Ober Prowiantmeyster oddzielnego korpusu Litewskiego, rangi 8mey klassy, Skrebicki, za odznaczaiącą się służbę, otrzymał wyższą z kolei rangę.

Rządzący Senat przez Ukaz okolny pod dniem 27 Czerwca obwieścił o uznaniu: Vice Konsulami Wilhelma Emesa W. Brytanii w porcie Taganrogskim; Johana Beyla Duńskim w Archangelu; Podpułkownika Hrabię Ludwika Datilli della Torre Sardyńskim jeneralnym Konsulem w Odessie, i Joachima Ferreira Konsulem jeneralnym Portugalskim.

Komitet Ministrów na przedstawienia Ministra Skarbu dnia 30 Marca 1818 roku, postanowił: Wydawane na mocy ustaw przeieżdzaiącym na Oremburgską linią Kirgizom na ich utrzymanie pieniądze w monecie miedzianey stępla Rossyyskiego, pozwolić im używać iedynie na kupowanie żywności i innych istotnie potrzebnych dla siebie rzeczy z zastrzeżeniem, iżby oni, pozostałe u nich od takowych wydatków w pomienioney monecie pieniądze, wymieniali na towary, albo na zagraniczną monetę złotą i srebrną, którey wywoz nie iest zabroniony; lecz za granicę monety miedzianey, iako różnemi ustawami wywozić zabronioney, również i przez nowowydaną Taryffę dla handlu Azyatyckiego, na przyszłość nie wypuszczać.

W przełożeniu do Jego Cesarskiey Mości od głównego Rządu szkół wyrażono;

„Pozostałe w Polsce po Jezuitach nieruchome maiątki, także i kapitały, prze-

znaczone zostały wtedy na edukacyią młodzi.

Maiątki oddane zostały na wieczność obywatelom, z obowiązkiem, iżby od szacunkowey za te maiątki summy opłacali funduszowi edukacyynemu pewne procenta, a kapitały rówaymże sposobem oddane obywatelom, z pobieraniem od nich na rzecz funduszu procentów, z ubezpieczeniem tychże kapitałów na maiątkach obywatelskich.

Naywyższym Waszey Cesarskiey Mości Ukazem, pod dniem 21 Grudnia 1807, przerzeczone maiątki i kapitały, uznane zostały za nietykalną własność funduszu edukacyynego, z którego utrzymuie się Uniwersytet Wileński i szkoły w iego wydziale znayduiące się. *Dozór* nad pomienionym funduszem przez tenże Ukaz powierzony Ministeryum *Oświecenia*, a dla sprawdzenia i wyśledzenia praw na posiadanie edukacyynych maiątków i wyświecenie tegoż funduszu ustanowione zostały wtedyż dwie Kommissyie: iedna w Krzemieńcu dla Guberniy: Wołyńskiey, Podolskiey i Kijowskiey; a druga w Wilnie, dla Guberniy: Litewskich, Białoruskich i Mińskiey. Do ostatniey z tych Kommissyy przyłączono późniey i sprawy funduszowe Białostockiego obwodu.

Ministeryum Oświecenia z biegu spraw dostrzegaiąc, że obywatele, którzy nabyli maiątki po Iezuickie prywatnie i bez wiedzy zwierzchności, pod wiedzą którey zostaie fundusz edukacyyny, maiątki po iezuickie, przedaiąc, dzielą, oddaią na ewikcyią długów, i tym podobne zawieraią tranzakty; uważaiąc takoż, że maiątki, będąc dzielone na drobne części, w późnieyszym czasie, z przemianą nazwisk maiątków, zupełnie dla funduszu edukacyynego straconemi bydź mogą, ieżeli obywatele, którzy ie nabyli, przestaną opłacać ustanowione procenta; poruczyło obu pomienionym funduszowym Kommissyiom obmyśleć środki ku zabezpieczeniu całości maiątku i kapitałów po Iezuickich i regularnego pobierania z nich dochodu.

Teraz Kurator Edukacyynego Wydziału Wileńskiego, Radca tayny, Xiążę Czartoryski, przedstawiaiąc ułożone przez Kommissyie do tego celu odpowiednie środki, uprasza o ich utwierdzenie, ażeby mogły służyć za dopełnienie do pomienionego wyżey Ukazu pod dniem 21 Grudnia 1807 r.

Środki te zawieraią się w następuiącem:

1) Obywatele, którzy zechcą między sobą postanowić iakikolwiek tranzakt albo dokument na maiątki po-Iezuickie, przed postanowieniem tych dokumentów, obowiązani są weyść z prośbami do Funduszowey Kommissyi i uwiadomić ią, że taki to po-Iezuicki maiątek ustępuie ieden drugiemu na takich warunkach.

2) Kommissyia po przeyrzeniu próśb podanych i po zebraniu wiadomości z rachunków o niedopłatach, które mogą się liczyć na maiątkach, ubezpieczywszy, na przyszłość regularną opłatę z nich dochodu, iakoteż i całość samychże maiątków, i potwierdziwszy dawnieysze wszystkie ich nazwiska, które nigdy odmiennemi bydź nie powinny, uczyni swe postanowienie względem dozwolenia na zawarcie dokumentu, i takowe postanowienie, stosownie do 22go i 23go punktu Ukazu 1807 roku, przedstawia na potwierdzenie Ministeryum spraw duchownych i narodowego oświecenia; otrzymawszy zaś potwierdzenie, każdą przemianę właścicielów za-

pisze do protokółu i na tabellę, i o takiey przemianie uwiadomi równie skarbową Izbę tey Gubernii, w którey zostaie maiątek, iako i Uniwersytet Wileński.

3) Co się tycze działu maiątków po-Jezuickich przez następstwo albo po przedaży, obie funduszowe Kommissyie obowiązane są dozierać, iżby nię tylko bez zachowania wyżey w punkcie 1szym i 2gim opisaney formy i bez potwierdzenia Ministeryum spraw duchownych i oświecenia, podobne działy robione nie były; ale też, iżby w zdarzeniu działów, na mocy 6go punktu Ukazu 1807 roku, prawo edukacyynego funduszu, całość wartości po-Jezuickiego maiątku, na rozdział idącego, wolność iego od długów, zabezpieczone były przez udzielną ewikcyią, trzeciey części summy szacunkowey wyrównywaiącą, na niezawiedzionym maiątku obywatelskim, który zdaniem Kommissyi za dostateczny na odpowiedzialność uznany zostanie; z tem ieszcze zastrzeżeniem, iżby w maiątkach po-Jezuickich, na rozdział idących, żadne dawnieysze nazwiska wiosek i samych maiątków przemieniane, a nawet w przypadku założenia nowych folwarków albo wiosek, inne nazwiska dawane nie były; ale maią bydź zachowane wszystkie dawnieysze nazwiska tych mieysc, na których folwarki albo wioski na nowo się buduią.

4) Względem summ edukacyynych, zabezpieczonych na maiątkach obywatelskich, ma się przestrzegać następuiący porządek: nayprzód, kiedy obywatel, maiący na swoim maiątku summę funduszową, zechce przenieść ią na inny maiątek; nie wprzódy to może uczynić, aż póki na podaną przez siebie w tey rzeczy do Kommissyi prośbę nie otrzyma iey rezolucyi i zgody. Powtore, ieżeli maiący summę funduszową, na swoim maiątku opartą; zechce ten maiątek komu innemu ustąpić albo przedac, nie przenosząc summy na inny maiątek, ale zostawuiąc ią na teyże samey ewikcyi; w takiem zdarzeniu nie będzie iuż miał potrzeby prosić zgodzenia się Kommissyi, i bez niego może przyznawać różne tranzakta, z tem tylko zastrzeżeniem, iżby w przeciągu trzech miesięcy, po przyznaniu tranzaktów, równie przedawca iako i nabywca maiątku obciążonego summą edukacyyną, uwiadomili o tem Kommissyią, dla zapisania imienia nowego właściciela na tabellę opłat.

5) Wszystkie tranzakta na przedaż, ustąpienie, dział i wszelkie inne, iakiegokolwiek rodzaiu dokumenta, tyczące się maiątków i kapitałów po-Jezuickich, fundusz po Jezuicki stanowiących, nie maią żadney mocy, ieżeli prawidła w powyższych 1szym, 2gim i 3cim punktach zawarte, zachowane nie będą.

Główny Rząd Szkół, znayduiąc środki te, dla zabespieczenia całości maiątków i kapitałów po Jezuickich, dostatecznemi, uprasza Waszey Cesarskiey Mości o Naywyższe ich potwierdzenie, dla koniecznego zachowania ze strony posiadaiących takowe maiątki i kapitały, do funduszu edukacyynego należące.

Na tem przełożeniu własną Jego Cesarskiey Mości ręką d. 25 Marca 1818 roku napisano tak: (Ma bydź podług tego) *Alexander.*

Z Londynu d. 31 Lipca.

Stan choroby Królowey zawsze ieszcze iest iednakowy.

W. Xże Rossyyski Michał odwiedził

także na wsi Chatsworth Xcia Devonshire, i w parku, w którym W. Xże Mikołay przed półtora roku drzewko na pamiątkę swoich odwiedzin zasadził, obok niego zasadził własnemi rękami podobneż drzewko.

Hr. Pomroke ma P. Stuarta zastąpić w poselstwie w Paryżu. — Ambassador Francuzki Margrabia Osmond dał dla Xcia Rejenta wspaniałą ucztę

Xże Wellington iest tu w krotce oczekiwany.

W Manszestrze panuie spokoyność, ale robotnicy fabryczni ieszcze do pracy nie powrocili.

Onegday i wczoray odbyły się gabinetowe rady, na których znaydowali się wszyscy Ministrowie, wyiąwszy P. Canninga, który na podagrę choruie.

Królewiczewie Xiążęta Kambridgi i Klarencyi udadzą się w krotce do Hanoweru, dokąd poprzedzi ich Minister stanu i gabinetowy Hr. Münster.

Pisma P. Schlegel o dawney i teraźnieyszy literaturze wyszło w Londynie i Edimburgu tłómaczenia Angielskie.

Na czele strony opozycyyney będzie w izbie wyższey Margr. Laodsdown, a w niższey P. Thierney. Mowcom swoim Romilly i Brougham zaleciła ta strona bycia w swych mowach umiarkowańszemi.

W lesie Boscobel w Shropshire znaleziono o 4 stopy w ziemi zardzewianą podkowę. Kształt iey i robota zdaie się bydź konia, na którym Karol II. po bitwie przy Worcestrze iechał.

Listy z Montevideo donoszą, iż woyska, które rząd Buenos - Ayres do Santa Fe przeciw Artigasowi posłał, pobite zostały i Artigas grozi opanowaniem stolicy.

Do Filadelfii przybył sprawuiący interessa Hiszpańskie P. Serna, który ma zluzowac w poselstwie P. Onis. Ameryka połnocna odrzuciła raz na zawsze pośrednictwo Europy względem Floridów.

Z Wasingtonu piszą pod d. 19 Czerwca, że Chrystof, Król Henryk Haity na St. Domingo, na początku Maia wyiechał z Cap - Français z licznym orszakiem pod pozorem zwiedzenia twierdz i innych publicznych robot w swem kraiu, w istocie zaś dla widzenia się z nowym Prezydentem Rzpltey Haity, Jenerałem Boyer. Jeżeli idzie o poiednanie się, Boyer chętnie się zapewne do tego przychyli; ale ieżeli, iak mowią, Chrystof żąda, aby rzeczpospolita Haitanska przyłączyła się do iego królestwa, tedy poiednanie się pod tym warunkiem pewnie nie nastąpi.

Z Paryża d. 1 Sierpnia.

Podczas polowania w Rambouillet natrafił Xże Berry na dwoch woyskowych zbiegów w lesie, dla których uprosił u Króla przebaczenie.

Monitor i dziennik Sporów tak piszą o odkrytym tu białym spisku: — "Mądra powolność, z iaką sądy dochodzą celu spisku; powolność w którey zachowane są wszystkie formalności z należytem dla obwinionych bezpieczeństwem, dała powod do wielorakich domysłów. Ciekawość i złość otworzyły zagranicznem pismom obszerne pole; zbieraią one, powiększaią i za prawdziwe odkrycia wieści Paryzkie podaią, które nawet na zbiianie nie zasługuią. Poki sądy milczą, wstrzymać się należy od wszelkiego w tak ważney materyi sądzenia, zwłaszcza gdy idzie o czyią sławę. Obwinienie bez przekonania jest kary godnem. Obce pisma wymieniaią wiele osób, które nawet do sądu nie są

dotąd pociągnionemi. Naywięcey iednak oburza podane przez też pisma w wątpliwość przywiązanie Xiążąt do Króla „

O wymazanym z listy taynych radców i ministrów stanu Baronie Vitrolles, mowią pisma Angielskie, że on był na czele ultraroialistów, którzy wydali pismo przeciw ustąpieniu woysk sprzymierzonych z Francyi. Dawniey znaydował on się na czele zaburzeń w Wandei i był narzędziem przykrego obeyścia się z południową Francyią. Posiadał zaufanie Xiążąt Francuzkich, a mianowicie Xcia Angouleme — Smiałość, z iaką niedawno Jenerał Canuel na podniecenie P. Chateaubriant przed sądem stanął i przeciw Ministrom powstał, okazuie, iż polegał na potężney protekcyi. Lecz zdaie się, iż go ta ominęła, ponieważ sprawa iego idzie drogą zwyczayną bez żadnego oszczędzenia. Rząd unika wszelkiego pozoru stronności. Nawet Marszałkowi Marmont za napisanie listu do Xcia Richelieu usprawiedliwiaiącego pismo Pułkownika Fabvier względem zaburzeń w Lyonie, bez pozwolenia Króla, zabroniony iest przystęp do Dworu.

Xże Burbon, syn zmarłego Xcia Kondeusza, który po oycu swoim otrzymał stopień Pułkownika Jenerała piechoty, przybrał sobie za pierwszego adjutanta Jenerała Donadieu. Gdy mu Minister woyny wystawiał nieprzyzwoitość wyboru, rzekł: " Rzecz już skończona, i niema więcey o czem mowić.„

Znany Trestaillon z Nicei, wściekły prześladowca protestantów, powołany był iak mowią, do Paryża, dla bycia narzędziem spisku. Jemu wskazane były, dedaią, niektóre głowy, które paść miały pod iego ręką, a między innemi Ministra policyi Hr. Cazes. Skoro spisek odkryty został, uciekł, lecz w Autun schwytany i uwięziony został. Pomimo zniszczonego spisku zachowana iednak wszędzie iest ostrożność, gdyż cała Francyia nie chce zwrotu stanu rzeczy, iaki był w 1787 roku.

Naymnieysze we Francyi winnice obiecuią roku tego zbior obfity.

Kardynał Xże de Bayanne, par Francuzki umarł tu w 79 roku życia.

Mowią, iż Margr. Puyvert, rządca zamku Vincennes, odebrał przed niejakim czasem na piśmie rozkaz, aby miał w gotowości wiele izb dla więźniow stanu, i rozkaz ten tak był dobrze udany, iż miał go za prawdziwy. Ale gdy po dalsze instrukcyie do Ministra policyi, Hr. Cazes, poiechał, pokazało się, iż był zmyślony.

Z Hagi d. 4 Sierpnia.

Wystrzały z dział oznaymiły onegday radosną wiadomość, iż Królewicowa Następczyna tronu, siostra N. Cesarza Alexandra, w Soestdyck szczęśliwie synem znowu rozwiązaną została. Kontraadmirał May wyprawiony zaraz został z tą nowiną do Peterzburga.

Przy Zeist stanie tey iesieni woysko dla ćwiczeń obozem.

Z Sztokolmu d. 31 Lipca.

Zbudowany tu okręt parowy przez Angielskiego Mechanika Owen rozpoczął w tym tygodniu swoią żeglugę po ieziorze Mäler. Ma on dwie sale na 40 podrożnych i przeznaczony iest do żeglugi między tuteyszem miastem i zamkiem Drottningholm.

Kanclerz nadworny, Baron Wetterstedt, poiechał z swoią rodziną co swey

wal Fispona, w wschodniey Gotlandyi, a d. 10 Sierpnia uda się ztamtąd do Drontheim. Minister stanu związków zagranicznych, Hr. Engeström, uda się wraz z Naczelnikiem gabinetu Schulzenheim, i Sekretarzami gabinetowemi Fock i Kanzow z Królem do Norwegii. W czasie iego nieobytności Radca stanu Mörner miewać ma z zagranicznemi posłami naradzenia. Norwegscy Radcy stanu Sommerhielm i Fasting, wraz z Jeneralnym sekretarzem Hagerup poiechali iuż do Chrystyianiia.

Jenerał Hr. Löwenhielm, poseł Królewski w Paryżu, udał się na mieysce swoiego przeznaczenia. — Król mianował swoim Kamerjunkrem Jenerała porucznika Tawast, P. Serafina Rap konsulem w Palermo, a P. Henryka Thierry konsulem w Dunkierce.

Przy utrzymaniu dawnych podatków uchwalił ieszcze ostatni seym Szwedzki zbytkowy podatek od używania wina, kawy, herbaty, tabaczki, iedwabnych sukien, obiciow, sprzętów wyzłacanych i Mahoniowych.

Z Włoch d. 30 Lipca.

Towarzystwo akcyonistów rybołowstwa na rzece Tybrze zamyśla w tey rzece około Rzymu szukać i wydobywać zabytki starożytności, które tam od wieków czy przez ręce ludzkie czy przypadkiem dostać się mogły. Użyie do tego machin, w których spuszczaiący się ludzie na dno, wyszukiwać będą leżących tam rzeczy.

X. Paroni, zakonu Franciszkanskiego, Biskup i Apostolski Wizytator missyy w Stambule i Multanach, w krotce uda się z Rzymu do tych okolic, biorąc z sobą kilku missyonarzy tegoż zakonu.

Rzymskie gazety zawieraią następniący wypis z listu Kawalera Fredani z Jerozolimy pod d. 2 Maia 1818: "D. 12 z. m. udałem się z Kairu do Jerozolimy, i przybyłem do Swiętego tego miasta w tym właśnie dniu, w którym Nieunici Grecy obchodzili Wielkanoc. Zwiedziłem na około Jerozolimy wszystkie dla S. Religii naszey pamiętne mieysca. Wczoray gdy nasi Zakonnicy w kościele S. Grobu odbywali nabożeństwa, chciała znaczna liczba Nieunitów Greków w tymże czasie gwałtem wedrzyć się do kościoła i odprawić swoie obrzędy. Za pomocą trzech znakomitych podrożnych nie dopuściłem tego i zaprowadziłem nawet bez skazy Gwardyiana do klasztoru. Udałem się potem w towarzystwie trzech tych podrożnych, którzy mnie wszędzie dzielnie wspierali, do Baszy i oświadczyłem mu, iż ieżeli nie uczyni zadosyć, tedy iadę do Stambulu i tam zaniosę moią skargę. Oczekuię skutku tey groźby; spodziewam się iednak, iż pobożni Zakonnicy nie doznaią więcey pranszkody w duchownych swoich obrzędach." — Okazuie się więc z tego listu, iż wiadomość, którą niektóre pisma rozgłosiły, iakoby Nieunici Grecy opanowali Grób S. w Jerozolimie, organy i Swiete Naczenia potłukli, nie była prawdziwą.

Do Liworna przybył w trzech dniach z Tulonu Neapolitański liniiowy okręt Capri o 74 działach pod Kapitanem Diaz. Tamże nadeszła wiadomość, iż Korsyka zagrożona iest morową chorobą.

Od brzegów Menu d. 3 Sierpnia.

Podług niektórych doniesień Cesarz Franciszek przybydź ma d. 15 Sierpnia do Norembergi, a d. 17 do Frankfortu. Do 24 tegoż miesiąca wszyscy Monarchowie znaydować się maią w Akwisgranie.

Była Królowa Szwedzka, która z synem swoim odbyła podroż do okolic Nadreńskich, znayduie się od kilku dni z swoią siostrą Xiężną dziedziczną Heską w Frankforcie.

Rozchodząca się od nieiakiego czasu wieść, iż seym Niemiecki wyznaczy oddzielne wydziały do wypracowania przedmiotów, które na kongresie Wiedenskiem dla niespodziewanego iego przerwania nie mogły bydź ukończone, ponawia się znowu.

Wiele officerów lewego skrzydła sprzymierzonego we Francyi woyska, którzy znayduią się teraz na kąpielach w Szwabii, zapewniaią iednozgodnie, że w ich korpusach czynione są przygotowania do opuszczenia Francyi w Wrześniu, i że wiele wydanych rozkazów potwierdzaią to mniemanie.

Ciągle ieszcze trwaią wynoszenia się z kraiów Wirtembergskich do Rossyi i Ameryki. Dziennik "Przyiaciel Szwabski„ ogłosił niedawno listy od wychodniów z Tiflis w Georgii, wystawiaiących wielkie korzyści dla osiadaiących tam cudzoziemców.

Do Baden przybyła Hrabina Las Cases z dwoygiem dzieci z Paryża. Gazeta Sztuttgartska zaprzecza zupełnie doniesieniu, iakoby Las Cases w Wildbad odwiedził Xiężną Katarzynę (Małżonkę Hier. Bonapartego) zapewniaiąc, iż Las Cases podczas pobytu tey Xiężny wcale w Wildbad niebył.

Król Bawarski powrócił d. 27 Lipca do Nimfenburga.

Hr. Hedouville, były poseł za rządów Bonapartego w Frankforcie, o którym po upadku Bonapartego nic publicznie nie dało się słyszeć, przybył teraz do tego miasta w zaszczycie kommissarza Krola Francuzkiego.

Wielu obywateli Bambergskich złożywszy się zakupili Babenberg (Altenburg) s anowne zwaliska pod Bambergiem z całą okolicą, dla wyporządzenia ich dla ozdoby miasta. Królewicz Bawarski Wilhelm wsparł ich przedsięwzięcie 100 Czer. Zł.

Liczba uczucey się w Gettindze młodzieży wynosiła tey zimy do 1165, a późniey bardziey się pomnożyła.

Sprawuiący interessa Rossyyskie w Hamburgu, Kawaler Struve, uda się z Badenu na kąpiele do Akwisgranu. — Do tegóż miasta przybył d. 2 b. m. Królewicz Pruski August, tudzież Angielski sekretarz należący do orszaku Lorda Castlereagh.

Z Frankfortu d. 4 Sierpnia,

Niedawno zastrzelił się tu prezes Bibliynego towarzystwa, któremu zabrakło w kasie 30,000 Zł. r.

Zebrana w naszem mieście Kommissyia do spraw Niemieckiego Katolickiego kościoła ukończyła iuż swoie posiedzenia, i Prezes iey P. Wangenheim uda się w krótce do Rzymu dla rozpoczęcia w tey mierze z Stolicą S. układów.

Hr. Las Cases iest tu z wód Badeńskich w krótce napowrot oczekiwany.

Poseł Elektora Heskiego przy seymie Niemieckim, Baron Lepel, powołany ztąd został d. 29 Lipca do Kassel, dokąd zaraz po skończonem posiedzeniu poiechał.

Z Bruxelli d. 3 Sieprnia

Na wystawienie pomnika dla woyska Niderlandzkiego wyznaczono kwotę 45,500 zł. hol.

Bawiący tu wygnańcy Francuzcy odebrali pocieszaiącą wiadomość, iż prozbę ich o pozwolenie powrotu do oyczyzny oddał Krol pod roztrząśnienie rady stanu.

DODATEK DO N^ro 66. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19. SIERPNIA 1818 Roku WE SZRODĘ.

ROZMAITOŚCI.

Rząd Portugalski z powodu zatargów z Hiszpaniią podał Ministrom pośredniczących Mocarstw w Paryżu oświadczenie w którym wyraża:

" W początkach woyny między Rzecząpospelitą Francuzką i Hiszpanią połączyła Portugaliia, iako Sprzymierzeniec, Woyska swoie z Hiszpańskiemi, i połączone Portugalsko-Hiszpańskie woyska wtargnęły do Rossilonu. Lecz wkrótce potem Hiszpaniia bez wiedzy swoiego Sprzymierzyńca zawarła oddzielny pokóy z Rzpltą Francuzką i nawet weszła z nią w przymierze przeciw dawnemu swoiemu Sprzymierzyńcowi. Wynikłą z tego przymierza przeciw Portugalii woynę zakończył w r. 1801 dyktowany przez Faworyta Godoy w w Badaios pokoy, przez który wyrwano Portugalii zostało miasto Oliwenza, przy którego posiadłości pod różnemi pozorami Gabinet Madrycki do dnia dzisieyszego się utrzymuie. W r. 1807 zawarła Hiszpaniia w Fontainebleau traktat, mocą którego Hiszpaniia i Francyia podzieliły pomiędzy siebie Portugaliią, a część iey dostać się miała w uposażeniu Ministrowi Godoy. Traktat ten zaraz po Tylżyckim pokoiu został uskuteczniony. Woyska Francuzkie weszły do Hiszpanii, złączyły się z Hiszpańskiemi i wtargnęły do Portugalii. Dwór Lizbońsko-Krolewski zobaczył się zmuszonym do odpłynienia do Brazylii. Otóż to są dowody przyiaźni, które Hiszpaniia okazała Dworowi Lizbońskiemu! Gdy Dwór ostatni opanował Montevideo, nie należało iuż to miasto do Hiszpanii, cześć znaydowało się w ręku Artigasa. Czemuż Hiszpaniia nie dokazała tego, aby Montevideo nie zagrażało niebezpieczeństwem Brazylii? Albo zezwalała Hiszpaniia na niepodległość tey osady, albo nie była w stanie iey odzyskać. W obu przypadkach musiał Dwór Rio-Janeiro mieć baczność na swoie bezpieczeństwo, i uczynić to, czego Hiszpaniia nie chciała lub nie mogła. Okazałała w prawdzie Hiszpaniia pewnego razu zamiar, iż chce odzyskać Montevideo, i doniosła Dworowi Rio-Janeiro, iż wyprawa Morilla iest na te przeznaczona; lecz ta w krótce inne otrzymała przeznaczenie. Gdyby Hiszpaniia znaydowała się w położeniu zabezpieczenia Brazylii przeciw nieprzyiacielskim krokom

strony rokoszanów, na ówczas inne zachodziłoby pytanie; ale że nie znayduie się w takim stanie, zatem przedsięwzięty środek był dla Portugalii koniecznym, prawo natury i narodów upoważniało ią do tego. Dwór Rio-Janeiro i Naród Portugalski wiedzą aż nadto dobrze, że gabinet Madrycki miał zamiar poróżnić Brazyliią z Niepodległemi. Oliwenza, mowią, wyrwana w ten czas Portugalii została, kiedy Hiszpaniia obcey sile ulegała; ale czemuż iey przy powszechnym pokoiu nie oddano? Portugaliia oświadczyła sprzymierzonem Mocarstwom, iż zwroci Hiszpanii Montevideo, skoro to Mocarstwo podbiie nazad swoie osady i przywroci w nich spokoyność i bezpieczeństwo. Brazyliia iest w nowym świecie obszernym kraiem, a zatem przez przyłączenie prowincyi Montevideo nie wieleby się powiększyła. Konieczność baczenia na swoie bezpieczeństwo iest iedyną pobudką dla Dworu Rio-Janeire utrzymania się przy posiadłości Montevideo. Osadzenie tego miasta nie iest bynaymniey dla Hiszpanii szkodliwem; osadziło go tylko neutralne woysko, które raczey ułatwia, aniżeli przeszkadza działaniom Hiszpanii przeciw Buenos-Ayres. Prawdziwym interessem Portugalii iest bydź względem Hiszpanii neutralną; nie chce się i nie będzie do iey zatargow z osadami mięszać; przestaie na zasłonieniu granic Brazylii przez zaięcie Montevideo. Jeżeli Hiszpaniia obstaie przy ustąpieniu z Montevideo, nie będąc w stanie osadzić tego miasta i zabezpieczyć granic Brazylii przeciw napadom Artigasa; ieżeli koniecznie chce polityczne swoie błędy powiększyć, i wdać się w nową woynę, maiąc iuż dosyć na iedney, tedy nie lęka iey się Portugalia, i nie żąda od sprzymierzonych Mocarstw innych względów, iak tylko żeby się do niey nie mięszały. Polega na własnych siłach i męztwie swoiego woyska, nie wątpi o pomyślnym wypadku boiu, zwłaszcza gdy nim kierować będzie ten sam Wodz (Beresford) który nie raz woysko Portugalskie prowadził do zwycięztwa, gdy tymczasem naylepsi officerowie Hiszpańscy są z kraiu wygnanemi lub ięczą w więzieniach lub też za przelewanie swey krwi za oyczyznę na rusztowaniu poginęli, &c.„

Osobliwsze wyleczenie podagry.

Wszyscy wiedzą o użytecznych odkryciach i zasługach sławnego Szweda Kawalera Linniusza, lecz mało może kto wie o środku, którego on używał dla pozbycia się podagry. Dostał on tey słabości w 43 roku życia swoiego w lecie, te iest r. 1750, i tak okropnie od niey był nękany, iż przez siedm dni i nocy boleść mu ani spać, ani naymnieyszego ruchu nogami nie dozwalała. Materyia podagryczna, mowi Doktor Stöwer w opisie życia tego wielkiego Botanika, przechodziła z iedney nogi do drugiey, w ręce i w inne części ciała. Gdy mu nic nie smakowało, przebierano różne potrawy, nakoniec dano mu przypadkiem dla ochłodzenia poziomki, które ziadłszy zasnął. Kazał sobie potem więcey dać ich, a po dwóch dniach wstał z łożka zdrów i wesoł. Następuiącego roku, gdy się Linneusz w Drottnigholm znaydował, wróciła się podagra. Z bladą i niewesołą twarzą przybył do zamku, Owdowiała Królowa zapytała się go, na czem mu zbywa? Na dobrey porcyi poziomek, odpowiedział. Przyniesiono mu ie, a iuż drugiego dnia mógł bez doznawania naymniey-

szey boleści pracować. Po upłynieniu lat trzech, znowu go podagra czasami nagabać zaczęła, lecz nie była tak mocną iak dawniey, i zawsze poziomkami pokonaną została. Od tego czasu używał on ich prawie każdego lata, krew iego przeczyściła się, nabył zdrowia stałego, humor stał się wesoły, i w takim stanie przeżył lat 71, nie będąc iuż nigdy więcey od tey choroby dręczony.

Nowy użytek ziemniaków.

Kiedy się doyrzałe nasienie ziemniaków zerwie, rozgniecie, i z dwudziestą częścią iakiego kwasu zmiesza, zacznie w krótce kisnąć i wyda przez pędzenie tyle wódki, ile z naylepszych winogron otrzymać można. Doświadczenia, które z wielką ilością tego płodu w Nancy, St. Dizier, i t. d. czyniono, nie podaią w żadną wątpliwość ten użytek, który ziemniakom nową wartość nadaie. W Paryżu czynili doświadczenia w tey mierze: PP. Cadet-Gassicour i Deslauriers.

Dnia 17 i 18 Sierpnia 1818.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
Pszenicy	27	—	25	—	23	—	22	—
— Zyto	16	—	15	—	14	—	13	—
— Jęczmienia	12	—	11	15	10	—	9	—
— Owsa	8	15	8	—	7	15	7	—
— Jagieł	40	—	38	—	36	—	32	—
— Grochu	19	—	18	—	17	—	16	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 12 Sierpnia.

Czer Zł. Hollenderski Szeinami. Zł. r.
Czer. Zł. Cesarski.
Moneta konwencyyna za 100. Złr. 228

W Krakowie d. 10 Sierpnia.

	Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	19	6.
— detto Cesarski	19	—
Fryd. Pruskie	33	10
Luidor	37	—
złoto frankowy	32	—
Szeiny Wiedeńskie za 100	222	—
Złoty ryński Szeinami	1.	24.

DO IESIENIA

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Wzywa wszelkie policyine Władze aby wedle umieszonego poniżey opisania zbiegłego z Roboty publiczney Więźnia nazwiskiem Woyciecha Sączkowskiego śledzić, za wyśledzeniem przytrzymać i pod ścisłą strażą w prost do tuteyszych Aresztów Kryminalnych odstawić rozkazały. — Tenże iest rodem z Galicyi z Wieliczki Kucharz lat 23 liczący, wzrostu srzedniego, twarzy czarniawey otyłey, oczów burych, nosa szredniego pociągłego, włosów czarnych, zbiegł w wołoszcze szaraczkowey Brukarzowi przy robocie wziętey. — W Krakowie dnia 14 Sierpnia 1818.

Kucieński.
Konwicki, Sekretarz.

Józef Borzykowski, Patron Trybunału Woiewództwa Krakowskiego, dotąd mieszkaiący przy ulicy S. Anny pod L. 304, teraz mieszka przy ulicy S. Jana w Kamienicy własney pod L. 464.

W. Krakowie przy Kleparzu w Domu pod N. 50 dnia 31go Sierpnia r. b. o godzinie 10 ranney odbędzie się Licytacya zadzierżawienia Pomieszkań od S. Michała r. b. Życzący sobie obięcia zechcą się znaydować w oznaczonym mieyscu i czasie z zaopatrzeniem vadium ZłP. 36.

Podpisany Wyrokiem Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i J. O. dnia 10 Listopada 1817 r. zapadłym do sprzedania Kamienicy pod L. 202 w Krakowie przy ulicy Grodzkiey stoiącey, ś. p. Jakoba i Salomei Markiewiczów własney, z powodu działu maiątku między Sukcessorami Teressą z Markiewiczów Wiśniewską, Janem, i Stanisławem Markiewiczami, wyznaczony: podaie do publiczney wiadomości, iż przedstanowcza Licytacya teyże Kamienicy Dnia 21 Września r. b. o godzinie 9 z rana tamże w mieyscu, od Summy szacunkowey 5202 złp. 10 gr. zaczynaiąc, z warunkami następuiącemi odbywać się będzie. — 1. Chęć kupienia maiący złoży 10tą część summy szacunkowy na

vadium toiest 320 złp. 7 gr. — 2. Po zalicytowaniu resztę summy do vadium w ciągu dni 10 do Depozytu sądowego złoży. — 3. Opłacenie podatków do dnia Kupna należą do Massy. — Nie dopełniaiący warunków traci vadium, i Licytacya nowa na koszt iego nastąpi. — W Krakowie dnia 10 Lipca 1818 r.

Antoni Ciołkosz.

Pisarz Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Dom drewniany we wsi i Gminie Liszki VII. między innemi to iest z lewey strony Piotra Kowalika, z prawey Wawrzenca Sobiestury Włościan wsi Liszki nad drogą publiczną stoiący, Fabiana Steckiego własny, przez tegoż zamieszkały, niemniey grunta orne iako to: pierwszey wzór Podkarczmie zwany z iedną trzecią częścią łąki przytymże będącey, drugi wzór w ogrodzie Podrolą zwany, trzeci wzór Pulanie zwany, także we wsi Liszkach w Gminie tego nazwiska leżące, razem morgów dwanaście, zagonów siedm obeymuiące z wsią Liszki i wsią Rączną graniczące, w części żytne, w części pszenicą obsiane, Mikołaia Trybki Włościana we wsi Liszkach mieszkaiącego własne, przez publiczną licytacyią więcey daiącemu, a to na satysfakcyią długu 758 zł. pol. z prowizyią po 5 od 100 od dnia 14 Kwietnia 1817 roku bieżącą, kosztów prawnych w ilości 100 złp. Wyrokiem Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i iego Okręgu, dnia 1 Sierpnia 1817 roku wydanym na rzecz Mateusza Barańskiego Obywatela Miasta Krakowa zasądzonych, i w drodze Exekucyi wynikłych i wyniknąć mogących sprzedane będą. — Protokoły zaięcia rzeczonych nieruchomości uskutecznił Ur. Karol Gryziński, Komornik dnia 16go Lipca r. b. i kopiie Aktu zaięcia przez Woźnego Filipa Łysikowskiego stronom prawem przepisanym doręczone zostały iak świadczą kontestacyie i podpisy stron odbieraiących. — W dalszym postępowaniu Protokóły Zaięcia do Akt Hipotecznych W. M. Krakowa w Księgę Zaięciów i Obwieszczeń Licytacyi Vol: I na karcie 81 i 83 pod Liczbą 28 i 29 w dniu 29 Lipca roku bieżącego, niemniey do Ksiąg Trybunału zaięciów Nieruchomości w Księdze I na karcie 171 pod Liczbą 18 dnia 10 Sierpnia 1818 roku wpisane zostały. — Sprzedaż rzeczonych nieruchomości, za popieraniem W. Woyciecha Kowalskiego Patrona przy Sądach tuteyszych iako Pełnomocnika przez wierzyciela ustanowionego w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod Liczbą 253 mieszkaiącego na publiczney Audyencyi Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa posiedzenia swe w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod Liczbą 106 odbywaiącego przedsięwziętą będzie. Termin do pierwszey publikacyi warunków na dzień 17 Września 1818 naznacza się, następne zaś termina publikacyi stosownie do artykułu 702 procedury Sądowey na Audyencyi Trybunału rzeczonego oznaczone będą. W Krakowie d. 12 Sierpnia 1818.

Kuliczkowski P. T. I. In. W. K.

Główna Dyrekcya Górnicza, czyni wiadomo wszystkim chęć kupienia Owiec maiącym, iż z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 22 Lipca r. b. Nro 1450 z Lipca 18 wydanego, w Mieście Kielcach w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczy, dnia 26 Sierpnia r. b. i następnych o godzinie 10tey z rana zacznie się odbywać publiczna Licytacya na sprzedaż za gotową zaraz zapłatę, następuiących gatunków Owiec: — 1. Baranów Hiszpańskich starych Sztuk 8 od Ceny na pretium fisci ustanowiony, za iednę Sztukę po złp. 72. — 2. Baranów Hiszpańskich młodych sztuk 8 po złp. 60. — 3. Baranów poprawnego gatunku starych sztuk 3 po złp. 36. — 4. Baranów poprawnego gatunku 2letnich sztuk 34 po złp. 36. — 5. Baranów poprawnego gatunku rocznych sztuk 39 po złp. 30. — 6. Owiec poprawnego gatunku starych sztuk 53 po złp. 15. — Życzących sobie zatem tego kupna, na dzień, i Godzinę oznaczoną zaprasza, gdzie Barany po sztuk 4 a Owce po sztuk 10 sprzedane będą. — Działo się w Mieście Kielcach na posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey dnia 30 Lipca 1818 r.

Ullman Dyrektor Główny.
Tomaszewski Sekretarz Jeneralny.